

| นรินทร์น พรมพิทักษ์

ลงทุนสีเขียวไม่คืบ จุดแก่โลกร้อนติดหล่ม

แม้ทั่วโลกได้ร่างสนธิสัญญาปารีสขึ้นมาในปี 2015 และเริ่มมีผลบังคับใช้นับตั้งแต่ปี 2016 เพื่อผลักดันความร่วมมือแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงด้านสภาพอากาศ (Climate Change) แต่ในปัจจุบันความพยายามลดปัญหามลภาวะก็ยังไม่คืบหน้าเสียที สะท้อนออกมาจากคาดการณ์ว่า ปริมาณการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ทั่วโลกจะพุ่งสูงสุดเป็นประวัติการณ์ในปีนี้เพิ่มขึ้น 2.7% ไปอยู่ที่ 3.71 หมื่นล้านตัน ตามข้อมูลของ โกลบอล คาร์บอนโปรเจกต์ (Global Carbon Project) หน่วยงานตรวจวัดการปล่อยก๊าซ

คาร์บอนไดออกไซด์ทั่วโลก

รายงานระบุว่า เกือบทุกประเทศทั่วโลกสร้างมลภาวะเพิ่มขึ้น นำโดยอินเดียและจีนที่ปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์มากขึ้น 6.3% และ 4.7% เนื่องจากทั้งสองชาติใช้เชื้อเพลิงถ่านหินมากขึ้น รวมถึงใช้น้ำมันเพิ่มขึ้นในการคมนาคมขนส่ง ด้านสหรัฐยังคงปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์สูงเป็นอันดับ 3 ของโลก เพิ่มขึ้น 2.5% ซึ่งเป็นตัวเลขการปล่อยมลภาวะมากที่สุดในรอบ 5 ปีของสหรัฐ

ปริมาณการปล่อยก๊าซที่เพิ่มขึ้นของทั่วโลก จึงยิ่งเพิ่มความท้าทายใน

การรักษาระดับอุณหภูมิโลกไม่ให้เพิ่มขึ้นเกิน 2 องศาเซลเซียส เหนือระดับอุณหภูมิช่วงก่อนปฏิวัติอุตสาหกรรม ขณะที่ 57 ประเทศ ซึ่งคิดเป็น 60% ของปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทั่วโลกมีแนวโน้มปล่อยมลภาวะถึงจุดฟีกก่อนปี 2030

สถานการณ์ดังกล่าวไม่น่าเป็นห่วงไม่น้อย เพราะหากอุณหภูมิโลกเพิ่มขึ้นอีกจะยิ่งทำให้ภัยพิบัติธรรมชาติเกิดบ่อยขึ้นและรุนแรงยิ่งขึ้นตามไปด้วย โดยเมื่อปี 2017 ที่ผ่านมาก ภัยธรรมชาติทั่วโลกสร้างความเสียหายทางเศรษฐกิจไปแล้วถึง 3.2 แสนล้าน

ดอลลาร์สหรัฐ (ราว 10 ล้านล้านบาท) ตามรายงานประเมินของธนาคารโลก (เวิลด์แบงก์)

ขณะที่ภัยคุกคามจากการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศกำลังคืบคลานเข้ามาใกล้ขึ้นเรื่อยๆ ทั่วโลกยังคงล่าช้ามากในการจัดการสถานการณ์ดังกล่าว ทั้งในเชิงรับที่เป็น การเตรียมปรับตัวรับมือความเปลี่ยนแปลง และในเชิงรุก ซึ่งเป็นการลงทุนในพลังงานหมุนเวียนต่างๆ

ในแง่ของการเตรียมตัวรับมือภาวะโลกร้อนนั้น เวิลด์แบงก์ ระบุว่า เมื่อปี 2016 ทั่วโลกลงทุนเตรียมรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ (Climate Change Adaptation) เพียงแค่ 5% เท่านั้น

ตัวเลขดังกล่าวหมายความว่า ในกรณีที่ภัยพิบัติรุนแรงขึ้นในอนาคต ความสามารถในการรับมือผลกระทบจากภัยพิบัติจะเป็นไปอย่างจำกัดมาก โดยรายงานเวิลด์แบงก์ระบุว่า หากไม่เร่งเตรียมตัวดังกล่าว ประชากรโลก ราว 100 ล้านคน จะตกอยู่ในภาวะยากจนภายในปี 2030 โดยเฉพาะในแถบเอเชียใต้และแอฟริกา ขณะที่ในปัจจุบันนั้น ประชากรกว่า 4,000 ล้านคน กำลังเผชิญปัญหาการขาดแคลนน้ำจากสภาพอากาศแห้งแล้งแล้ว

สำหรับการลงทุนด้านพลังงานหมุนเวียนนั้น สำนักงานพลังงานระหว่างประเทศ (ไออีเอ) เปิดเผยในรายงานล่าสุดว่า การใช้พลังงานหมุนเวียนผลิตไฟฟ้าทั่วโลกคาดว่าจะคิดเป็น 40% ภายในปี 2040 จาก 25% ในปัจจุบัน

อย่างไรก็ดี สัดส่วนการใช้พลังงานหมุนเวียนก็ยังไม่เพียงพอต่อผู้กับปัญหาโลกร้อน เพราะ “เชื้อเพลิงถ่านหิน” ยังคงคิดเป็นสัดส่วน 1 ใน 3 ของปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทั่วโลกภายในปี 2030 หมายความว่า การเพิ่มสัดส่วนการใช้พลังงานสะอาดยังไม่มากเพียงพอตนเอง เนื่องจากหลายประเทศ โดยเฉพาะในจีนและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ยังคงพึ่งพาเชื้อเพลิงถ่านหินในการผลิตไฟฟ้าเป็นหลัก เช่น จีนที่ใช้ถ่านหินคิดเป็นสัดส่วนครึ่งหนึ่งของโลก ด้านเวียดนามใช้ถ่านหินผลิตไฟฟ้าคิดเป็น 36% ในขณะนี้ และคาดว่าจะเพิ่มขึ้นเป็น 42% ภายในปี 2030

จากสถานการณ์ดังกล่าว ทำให้ล่าสุดนั้นเวิลด์แบงก์ประกาศจะเพิ่มเงินลงทุนเป็น 2 เท่า หรือคิดเป็นมูลค่า 2 แสนล้านดอลลาร์ (ราว 6.55 ล้านล้านบาท) ระหว่างปี 2021-2025 เพื่อช่วยเหลือประเทศยากจนในการต่อสู้กับวิกฤตการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศทั่วโลกที่กำลังรุนแรงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

เวิลด์แบงก์ ระบุว่า เงินลงทุนดังกล่าวจะนำไปใช้สนับสนุนการสร้างระบบพยากรณ์อากาศ ระบบเตือนภัยล่วงหน้า และบริการข้อมูลด้านสภาพอากาศที่มีคุณภาพสูงขึ้นใน 40 ประเทศ รวมถึงใช้สนับสนุนการลงทุนด้านการเกษตรที่ยืดหยุ่นตามสภาพภูมิอากาศใน 20 ประเทศทั่วโลก

แม้การสนับสนุนเงินล่าสุดของเวิลด์แบงก์ถือเป็นความก้าวหน้าครั้งใหญ่ แต่ก็อาจยังไม่เพียงพอรับมือกับ

การเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศอยู่ดี โดยก่อนหน้านี้ องค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (โออีซีดี) ประเมินว่า ทั่วโลกต้องลงทุนอีกราว 6.9 ล้านล้านดอลลาร์ (ราว 226 ล้านล้านบาท) ต่อปี จนถึงปี 2030 เพื่อตั้งรับและลงทุนด้านพลังงานทางเลือกอื่นๆ ซึ่งต่ำเกือบครึ่งหนึ่งจากที่ โออีเอระบุว่า ตัวเลขการลงทุนในด้านดังกล่าวยังอยู่ที่เพียง 3.3-4.4 ล้านล้านดอลลาร์ (ราว 108-144 ล้านล้านบาท) เท่านั้น

ในช่วงที่ผ่านมา มลภาวะทางอากาศรุนแรงได้คร่าชีวิตคนทั่วโลกไปแล้วกว่า 7 ล้านคน แต่ถ้าหากทั่วโลกสามารถควบคุมอุณหภูมิไม่ให้เพิ่มขึ้นสูงเกิน 2 องศาเซลเซียสได้ จะช่วยลดอัตราการเสียชีวิตจากมลภาวะทางอากาศได้ถึง 1 ล้านคน/ปี ภายในปี 2050 และลดความเสียหายทางเศรษฐกิจจากปัญหาสภาพอากาศได้ประมาณ 20 ล้านล้านดอลลาร์ (ราว 656 ล้านล้านบาท) ภายในสิ้นศตวรรษนี้ แต่การจะไปถึงจุดนั้นได้หรือไม่ขึ้นอยู่กับการที่ทั่วโลกจะตื่นตัวและขยับตัวรับมือได้เร็วแค่ไหน ■